

РЕШЕНИЕ

№ 2953

гр. София, 27.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 138 СЪСТАВ, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ДАНИЕЛА П. ПОПОВА

при участието на секретаря ГЕРГАНА ИВ. ДАНАИЛОВА
като разгледа докладваното от ДАНИЕЛА П. ПОПОВА Гражданско дело № 20221110105411 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.124 и сл. от ГПК.

Предявени са осъдителни иски - за осъждане на ответника да изтегли от склада на „... ЕООД непродадени количества стоки и за заплащане на сумата от 6 776 лева, предявена като частичен иск от 13 552 лева, представляваща цената на получените от ищеца стоки с недостатъци, ведно със законната лихва за забава от датата на исковата молба до окончателното плащане.

В исковата молба са изложени твърдения, че ищецът е закупил от ответника 5 900 броя предпазни маски, модел ..., ... с филтър, предназначени за продажба в търговската верига на ищеца. Поддържа, че на 17.03.2021 г. е извършена проверка от органите на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) в търговски обект на ищеца, които са констатирани, че предпазните маски в нарушение на чл. 4б, т. 2 ЗТИП вр. с чл. 12, ал. 1 от Наредба за съществения изисквания и оценяване съответствието на личните предпазни средства не притежават маркировка за съответствие „СЕ“. Ищецът твърди, че следствие на проверката е получил заповед за незабавно изтегляне на наличните количества от цитираната стока от търговските си обекти в страната, както и наказателно постановление №

ИПТ-05/06.07.2021 г., с което е наложена санкция. Поддържа, че от пазара са изтеглени 2 464 броя маски, чиято стойност е в размер на 13 552 лева, поради което претендира тяхната стойност от ответника. Посочва, че въпреки отправена до ответника покана за изтегляне на стоките от склада на ищеца, същите все още не са изтеглени, поради което претендира ответникът да бъде осъден да ги изтегли от склада на ищеца. Претендира разноски.

В законоустановения срок ответникът е депозирал писмен отговор на исковата молба, в който оспорва предявените искове по основание и размер. Поддържа, че при извършване на доставката ищецът е бил напълно запознат с характера и вида стока, който е доставен и не бил въведен в заблуждение. Твърди, че доставените предпазни маски, към момента на доставката са отговаряли на Препоръка (ЕС) 2020/403, която е прилагана и от ДАМТН. Сочи, че при вноса предпазните маски са били подложени на внимателен граничен контрол, като служители на ДАМТН след проверка са освободили пратките, с което са разрешили предлагането им на българския пазар. По изложените съображения счита, че искът е неоснователен и моли да бъде отхвърлен.

*Съдът, като прецени **относимите** доказателства и доводите на страните, приема за установено следното от фактическа и правна страна:*

Съвкупната преценка на събраните по делото писмени и доказателства обосновава приемането на извод, че между страните по делото е възникнало валидно търговско правоотношение, произтичащо от договор за търговска продажба по смисъла на [чл. 318 ТЗ](#), по силата на което ищецът като купувач, е получил стоки от ответника, срещу заплащане на определено възнаграждение.

Съобразявайки, че при насрочване на делото съдът е дал различна правна квалификация на претенцията, а именно такава по [чл. 79 и чл.195 от ЗЗД](#), от тази която действително отговаря на фактическите твърдения във връзка с пораждане на спорното материално право, а именно по чл.324 от ТЗ, то се налага нейната промяна и произнасянето по предпоставките на осъдителен иск с квалификация чл.324 от ТЗ. Обстоятелството, че съдът коригира правната квалификация на разглеждания иск не препятства произнасянето по него, тъй като в предмета на доказване на иска по [чл. 324 от ТЗ](#) са същите факти и обстоятелства, очертани в доклада на съда, в който иска

е квалифициран по чл. 195 от ЗЗД – разликата произтича от качеството на страните, които в случая са търговци.

Между страните няма спор по фактите – на 07.12.2020г., на 08.12.2020г. и на 18.01.2021г. ищецът е закупил от ответника 5 900 броя предпазни маски, модел ..., ... с филтър, предназначени за продажба в търговската верига на ищеца. Стоките са платени от ищеца, за което са съставени фактури. Не е спорно по делото и това, че на 22.03.2021г. със заповед на ДАМНТ е спряно временно разпространението на маските до установяване съответствието им с изискванията на Наредбата за съществени изисквания и оценяване съответствието на личните предпазни средства, осигуряваща прилагането на Регламент № 2016/425. Не е спорно, че на 06.07.2021г. на ищеца са наложени имуществени санкции за констатираните нарушения, както и това, че на 14.09.2021г. ищецът е уведомил ответника за констатираната липса на документи, удостоверяващи съответствието на доставените маски с изискванията на посочената Наредба и Регламент № 2016/425.

Спорът между страните се свежда до това, дали купувачът може да иска връщане на платеното по договорите за продажба при така очертаната фактология.

В случая страните по сделката имат качеството на търговци, поради и което са приложими разпоредбите на чл.318 и сл. от ТЗ, уреждащи търговската продажба. Чл.324 от ТЗ сочи, че купувачът трябва да прегледа стоката и ако не отговаря на изискванията, да уведоми незабавно продавача. Ако купувачът не направи това, стоката се смята одобрена, като съответстваща на изискванията, освен за скрити недостатъци. Идеята на законовия регламент е обезпечаване бързия стокооборот и незабавно изясняване и ликвидиране на отношенията между продавач и купувач. Продавачът трябва да може да разчита, че щом изтече определено време, продаденото от него е било прието като напълно редовно. Купувачът трябва да прегледа продадената му вещ веднага след като я приеме, за да добие представа за истинското ѝ състояние, като трябва да стори това с вещина, с необходимото внимание и подробно и съответно – незабавно, ако констатира недостатъци, трябва да уведоми за това продавача или негов представител, като заяви дали отказва да я приеме, дали иска друга в замяна, дали иска връщане на цената, респ. освобождаване от задължението да я плати.

Предвид това, за да може купувачът да иска връщане на платената цена - право по чл.195 ал.1 пр.1 от ЗЗД, ищецът е следва да докаже, че: 1) продадените стоки са имали недостатък и 2) че купувачът незабавно е уведомил продавача за недостатъка.

Недостатъкът на стоката представлява такова отклонение от нейните качествени показатели, правещо я изцяло или частично негодна за обикновеното или предвиденото в договора употребуване. Съдът приема в настоящия случай, че стоката, закупена от ищеца е била с недостатъци – несъответстваща на стандартите за предлагането ѝ. Независимо от това обаче, ищцовото дружество, като купувач, не е упражнило правата си по начин, че да може да ангажира отговорността на продавача -ответник за недостатъци.

Както бе посочено по-горе, за да може купувачът да иска връщане на цената, освен наличието на недостатъци на стоката, следва да се установи и, че купувачът незабавно е уведомил продавача за тях. В съдебната практика се приема, че в закона не е предвидена презумпция за знание на продавача за недостатъци на продаваната вещ. Ако купувачът, след като прегледа стоката и открие недостатъци – явни или скрити – и не уведоми незабавно продавача за последните правата му по чл.195 от ЗЗД се преклудират. В това именно се състоят неблагоприятните последици за купувача от неизпълнение на задължението му по чл.324 изр.1 от ТЗ, защото ако продавачът не е бил уведомен или уведомяването му не е било извършено незабавно от купувача, отговорността му за лошо изпълнение (недостатъци) отпада по силата на презумпцията на закона, че в този случай купувачът е одобрил стоката като съответстваща на изискванията – чл.324 изр.2 от ТЗ. Тази законова презумпция важи за всички случаи, освен ако недостатъците са скрити, какъвто обаче случаят не е.

В настоящия случай ищецът не е изпълнил задълженията си нито да прегледа стоката, нито да уведоми незабавно продавача за недостатъците ѝ, поради което не може да върне същата и да иска възстановяване на платената сума.

Не е спорно по делото, че при доставката стоката на е била комплектована с Декларация за съответствие и не е била маркирана за съответствие „СЕ”. Тези факти са били известни на ищеца купувач още при получаването ѝ. Последният, като дистрибутор на лични предпазни средства е

следвало, съгласно чл.11 Регламент /ЕС/ 2016/425, да провери стоката и преди предлагането ѝ на пазара да се увери, че на нея е нанесена маркировката „СЕ” и е придружена с необходимите документи, в т.ч. и Декларация за съответствие. Ищецът не е изпълнил тези задължения, поради което следва да се счита, че стоката е приета от него без възражения, а липсата на необходимите сертификати за съответствие не е скрит недостатък на вещта и е била известна още при получаването ѝ.

От събраните доказателства се установява, че стоките са доставяни на 07.12.2020г., на 08.12.2020г. и на 18.01.2021г., уведомяването на ответника е станало едва на 14.09.2021г. – осем месеца след последната доставка, поради което не може да се приеме за изпълнено законовото изискване за незабавен преглед и уведомяване. Нещо повече, дори и след издаване на заповедта от 17.03.2021г. на ДАМТН, с която е спряна временно продажбата на закупените стоки и предоставена възможност на ищеца да приведе стоката в съответствие с изискванията на нормативните актове, не се установява да е било направено дори и към този момент някакво възражение от страна на купувача – искане за отбив от цена, за представяне на необходимите сертификати, декларации и т.н. При така установените действия от страна на купувача, налага се извод, че същият е одобрил стоката и няма право нито да върне същата, нито да иска връщане на цената ѝ. Както се приема в Решение №1585 от 17.10.2002г. на ВКС по гр.д.№113/2002г., V г.о.: „Задължение на купувача е да прегледа стоката. При всички случаи обаче след откриване на недостатъци - явни или скрити - купувачът трябва незабавно да уведоми продавача за тях. Това правило е без изключение. Няма значение кога са открити недостатъците - веднага, понеже са явни, или по-късно, понеже са скрити и не са могли да бъдат забелязани веднага. Същественото в разпоредбата на чл.194 ал.1 от ЗЗД е задължението за незабавно уведомяване, тъй като ако уведомяването не е незабавно, тогава правата на купувача се преклудират. В същия смисъл е и разпоредбата на чл.324 от ТЗ.“

Предявените искове са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

При този изход на делото, ищецът няма право на разноски. В негова тежест следва да се възложат сторените от ответника разноски – заплатено адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от ... ЕООД, ЕИК ..., седалище и адрес на управление в ..., срещу ... ЕООД, ЕИК ..., седалище и адрес на управление ..., искове по чл.324 от ТЗ и чл.79 от ЗЗД - за осъждане на ответника да изтегли от склада на „ ... ЕООД непродадени количества стоки и за заплащане на сумата от 6 776 лева, предявена като частичен иск от 13 552 лева - цената на получените от ищеца стоки / предпазни маски, модел ..., ... с филтър/ с недостатъци, ведно със законната лихва за забава от датата на исковата молба -03.02.2022г. до окончателното плащане

ОСЪЖДА ... ЕООД, ЕИК ..., седалище и адрес на управление в ..., да заплати на ... ЕООД, ЕИК ..., седалище и адрес на управление ..., сумата от 1 500 лева – разноски по делото.

ОТХВЪРЛЯ молбата на ... ЕООД, ЕИК ..., седалище и адрес на управление в ..., за присъждане на разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____